

ARA FA 82 ANYS...

ANY I

SETEMBRE de 1924

NÚM. 1

Salutació

A les entitats germanes i a nostres socis en general:

Envahits d'un gran goig us fem avui ofrena del nostre primer Butlletí, esperant que aquest nou esgraó que pujem en l'escala excursionista, serà acollit amb grat, per tots vosaltres.

D'un temps ençà qu'el nostre petit programa d'excursions no acomplia, per llur petitesse, les necessitats creades per el continuat augment de socis. Era impossible doncs, que'n un programa com l'editat fins ara hi poguessin cooperar tots els socis, exposant en ell llurs idees, ja fossin articles, ressenyes, etc., a fi de deixar gravat per els demés les hores d'esplai i petites aventures propies de tota excursió, i a l'ensem un camí nou, plé de cultura digne de tot elogi, camí aquest a seguir per respectar i fer-nos respectar.

Així és que comprenent aquesta necessitat, després d'alguns treballs per separat i vençudes algunes petites dificultats tècniques, propies de tot començament dintre l'ordre de totes les coses, petites o grans, hem arribat a la finalitat desitjada i aquí teniu aquest modest Butlletí, qui serà en endavant l'espill que reflexarà nostre moviment dintre l'excursionisme català,

Ja que com diem, en posar en execució l'idea del Butlletí, donem un altre pas avant, volem que comprenguin les demés entitats que, com nosaltres dediquen llurs forces a l'enlairement d'aquest ram de cultura corporal, que si portats pel anhel de fer del nostre Grup una forta entitat amb sòlits foneaments, és perquè tenim el ferm propòsit de sobreixir d'aquesta mitjanía que el nostre amor propi no voldria ni tant sols concebir.

No cal dir doncs, que tenim una bona dosi de voluntat i si com creiem logrem el premi als esforços que are fem, a vosaltres us ho deurem, ja que amb vostre ajuda moral ho haurem lograt.

EL CONCELL

Adherit a:

Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Associació d'entitats Excursionistes del Barcelonès
Grup Alta Muntanya Espanyol

Membre Fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravàning
Representant a Catalunya del Càmping Club de França

EDITOR: Club Excursionista de Gràcia

DIRECTOR: Guillem Martín i Brasó

CORRECCIÓ a carrec de:

UNIO DE FEDERACIONS
ESPORTIVES DE CATALUNYA

Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Entitats Corals

a/e: cegracia@cegracia.cat

web: <http://www.cegracia.cat>

Dip. legal: B.9720-1961

Club Excursionista de Gràcia

"MAI ENRERA"

Publicació degana de la premsa de Gràcia

Creu de Sant Jordi 1992 - Medalla d'Honor de Barcelona 2004

SETEMBRE
OCTUBRE
2 0 0 6

PASSATGE MULET, 4
TEL: 93 237 86 59
FAX: 93 237 31 48
08006 BARCELONA

Butlletí social

XXIV Any - 2a. Època, núm. 93

Fundat l'any 1922

Cim del Canigó. Fotografia
de Xavier Misas i Vallverdú

ESDEVENIMENTS

CAMINADA DE GRÀCIA BARNATRESC 2006

El passat dia 18 de juny, la nostra entitat va tornar a organitzar una altra passejada per Gràcia, i les rodalies dels barris veïns nostres. Aquesta passejada età inclosa dins el programa de caminades anomenades Barnatresc.

Barnatresc, va ser una idea d'Ajuntament de Barcelona, per tal que els barcelonins i barcelonines caminéssim i al mateix temps coneguéssim la ciutat. De l'organització, s'encarreguen diferents entitats excursionistes de la ciutat.

L'inici d'aquesta caminada, era al Passeig de Sant Joan, entre els carrers de Pare Claret i Travessera de Gràcia.

A la sortida, hi havien (con l'any anterior) el regidor d'Esports de l'Ajuntament de Gràcia, Sr. Vinyals i el nostre president de l'entitat, subjectant la simbòlica cinta (com en les sortides de més renom), que va ser retirada a les 9 h en punt del matí, moment en què es va donar per començada la caminada

Tot seguit, s'enfilà el Passeig de Sant Joan avall, uns i unes amb les ganes sèries de només caminar que per aquest motiu, com hem dit abans es crearen aquestes matinals... i d'altres corrent, per a veure si poden arribar primers o ser qui es classifica millor en una prova que no hi ha classificació, perquè hi ha persones que han arribat i que no han arribat.

Doncs, com deia i a grans trets l'itinerari anava, després del Passeig de Sant Joan - Rosselló - Diagonal - Jardins de Salvador Espriu - Pl. Narcís Oller - Passatge Arcàdia - Pl. Francesc Macià - Turó Parc - Parc de Monterols - Pl. Joaquim Felguera - Parc del Putxet - Pl. Ventura Gassol - Pl. de Lesseps (on hi havia l'avituellament) - Mare de Deu del Coll - Parc Güell - Turó del Carmel (control de pas) - Font - Rúbia - Pl. del Coll - Can Baró - Camèlies - Jardins del Mestre Balcells - Sant Salvador - Pl. del Nord - Pl. de la Virreina - Pl. Revolució - Pl. del Sol i l'arribada a la Pl. de Rius i Taulet.

Tot aquest trajecte tenia una distància de 12,3 km.

Aquest any també hi han col·laborat un bon nombre de socis i sòcies de l'entitat en els diferents llocs d'organització: sortida i arribada, itinerari, senyalització, avituellament, control de pas, confecció del fulletó amb les fotografies de l'itinerari i la descripció ressenyada de dades o esdeveniments històrics per on es passa.

A tots ells i elles, els volem agrair una vegada més l'esforç que fem tots els voluntaris i voluntàries.

Rafel Saperas

Sortida molt maca, companyia immillorable i final de festa *comme-il-faut*, al voltant d'una taula... Ep, gràcies a tots per venir i fer aquest esplèndid tancament del calendari de sortida d'Alta Muntanya.

Queda pendent l'Escobes,...

FINS EL PROPER CURS!!!

ALGUNES DADES PRÀCTIQUES

Pernoctació: Refugi de Juclar (2.320 m). No guardat. 50 places. Amb lliteres. En bon estat. Amb font (si no raja, els llacs no estan lluny!). Cal portar màrrega.

Desnivell del cotxe al refugi: 480 m

Desnivell acumulat de pujada del refugi al Pic de Rulhe: uns 670 m

Itinerari en cotxe: seguirem la ruta Ponts, Seu d'Urgell, Andorra la Vella, Canillo i el Tarter. Abans d'arribar a Soldeu, ens desviem a l'esquerra per una carretera que s'endinsa a la Vall d'Incles. Deixem el cotxe al pàrquing que hi ha al final de la vall, al Pont de la Baladosa (1.840 m)

Cartografia: Mapa de l'Alpina d'Andorra, 1:40.000

Pilar López

ALTES DE SOCIS

- 8023 ANA MUÑOZ CATALAN
- 8024 PAU MARTORELL ABRAM
- 8025 ÀNGEL STOUS FERRÉ
- 8026 JOSEP Mª PORTA PERNIA
- 8027 JOSEP MARCOS DEL AGUILA
- 8028 JORDI MARTIN ROSELL
- 8029 FRANCISCO JOSÉ CARBALLO SALGADO
- 8030 MANUEL QUILEZ CERDA
- 8031 FRANCISCO JAVIER OLIVELLA RIUS
- 8032 RAQUEL PEREZ VENDRELL
- 8033 MARIA JOSÉ RUBIO HURTADO
- 8034 ESTEBAN MARCOS VELERT
- 8035 JORDI JOVÉ VILALTA

MATAGALLS - MONTSERRAT

4 de setembre

FESTA DE CAP D' ANY DE LA MATAGALLS MONTSERRAT

El dia 4 a les 10 del vespre, un cop tancades les inscripcions, hi haurà xeflis, cava, raïm i dotze campanades.

Volem celebrar l'any nou de la Mm amb tots els voluntaris que el dia de la travessa es fan un fart de treballar.

DIFUSIÓ

L'ADREÇA NOVA DEL CLUB ES:

cegracia@cegracia.cat

Ja tenim en funcionament la nova pàgina web del Club, on trobareu les activitats, piades, fòrums, mercadet, etc.

També hem creat l'apartat exclusiu per als socis sòcies, només cal que us registreu per poder accedir-hi

www.cegracia.cat

SERVEI DE WIFI

Tots els socis i sòcies poden ja, gaudir del nou servei

Per utilitzar-ho demaneu a la Lluïsa (Secretaria) el PWPW.

MATERIAL DE SEGONA MÀ

Recordeu que el club us ofereix un mercat permanent de material de segona mà.

Tots els dimarts i dijous de 9 a 10 del vespre

Arribem al refugi xops. Hi ha caliu. Tarda de 'pànxing' fins que, cap a les 8 h, arriben la Marisé i el Josep.

Diumenge 16: Avui toca el Rulhe, i com que el temps té pinta de ser una fotocòpia del de dissabte, ens llevem a les 6 h. A les 7,15 h tirem cap a la Collada de Juclar. Un cop aquí, deixem a la dreta els punts grocs i passem a l'altra banda de la collada, seguint el GR. Abans de vorejar l'Estany de Juclar, enfilem ja cap a la dreta, direcció NE, per una canal ampla herbosa que ens porta a una pedrera que va a parar al costat de l'estanyol que hi ha al peu del Ruhle. Des que hem deixat el GR, no hi ha camí evident (tret d'alguns trams fresats i alguna fita despistada). El millor és tirar per allà a on ens sembla més fàcil! Ens ho mirem de lluny i, per pujar, triem la canal que té menys pedregam, la de més a la dreta (oh! sorpresa, hi ha fites i tot!). Pim-pam, cap amunt fins que trobem una fita que ens canvia de vessant i, per un caminet que flanqueja arribem a l'enforcadura del Rulhe. Grimpadeta curta i fàcil i a les 10 h ja som al cim, amb dos pollegons (2.789 m).

L'EQUIP FEMENÍ (o sigui la Marisé i la Pilar) FA ELS DOS RULHES... LA COLLA D'HOMENOTS ES CONFORMA AMB EL RUHLE OCCIDENTAL, amb la pobra excusa (per demostrar, admetem diferència de 20 cm, escala masculina...!!) que és el més alt. Sense comentaris!

Al cim, quatre blocs de pedra, parada tècnica, fotos i a gaudir del paisatge... amb cel de plom!

Per baixar, escollim la canal que surt del flanqueig que hi ha després de la darrera fita esmentada (és a dir, dos més cap a l'O de la de pujada). Té més pedra i menys herba, que avui està molt relliscosa de la pluja del dia anterior. En sortir de la canal, ens decanem ja cap a l'esquerra per anar a buscar l'estanyó. A partir d'aquí desfem el camí de l'anada. Portem amb nosaltres un basc desorientat que s'estima més baixar en companyia.

A les 3 h de la tarda ja som al cotxe, ja sabem que la fonda de Ponts té la cuina oberta tota la tarda i, tot i les tres dotzenes de trons... no ens ha plogut!!! Això sí, al cap d'uns deu minuts ja descarrega amb ganes...buffff, pels pèls!

AGENDA

SETEMBRE

4, dilluns, a les 10 del vespre

Comissió MM

FESTA DE CAP D' ANY DE LA MATAGALLS MONTSERRAT

5, dimarts, a les 19:00

Comissió MM

PRESENTACIÓ DE LA MATAGALLS-MONTSERRAT AL PARLAMENT DE CATALUNYA

11, dilluns

Cultural

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

Ofrena floral al monument de Rafael Casanovas

16 i 17, dissabte i diumenge

Comissió MM

MATAGALLS-MONTSERRAT

Cursa de resistència en muntanya

21, dijous a les 20:30

GEDE. Curs d'Iniciació a l'Escalada

PRESENTACIÓ I TEÒRICA

23, dissabte

GEDE. Curs d'Iniciació a l'Escalada

SORTIDA DE PRÀCTIQUES

24, diumenge

GEDE. Curs d'Iniciació a l'Escalada

SORTIDA DE PRÀCTIQUES

26, dimarts

GEDE. Cicle de Películes de Muntanya Josep-Maria Rodés

LA MUNTANYA TRÀGICA (cat)

Biblioteca Jaume Pastor (Plaça Lesseps)

27, dimecres a les 20:30

GEDE. Curs d'Iniciació a l'Escalada

TEÒRICA

28, dijous a les 20:30

GEDE. Curs d'Iniciació a l'Escalada

TEÒRICA

30 i 1, dissabte i diumenge

GEDE. Curs d'Iniciació a l'Escalada

SORTIDA DE PRÀCTIQUES AL PEDRAFORCA

30 i 1, dissabte i diumenge

Cultural

FIRA DEL LLIBRE DE MUNTANYA

Municipi de Tavertet

OCTUBRE

5, dijous a les 20:30

GEDE. Curs d'Iniciació a l'Escalada

TEÒRICA I CLOENDA

22, DIUMENGE

Secció de Muntanya. Cicle GR's. GR-92

PORT DE LLANÇÀ-CADAQUÈS

Coordinació: Roger Lloses

31, dimarts

GEDE. Cicle de Películes de Muntanya Josep-Maria Rodés

VICTORIA A L'ANNAPURNA (FR)

A la Sala d'Actes del Club

NOVEMBRE

19, DIUMENGE

Secció de Muntanya. Cicle GR's. GR-92

CADAQUÈS-ROSES

Coordinació: Roger Lloses

28, dimarts

GEDE. Cicle de Películes de Muntanya Josep-Maria Rodés

CINCO DIAS, UN VERANO (CAST)

A la Sala d'Actes del Club

**I N F O R M A C I Ó
ACTUALITZADA SOBRE
ACTIVITATS DEL CLUB, LES
PODEU TROBAR A LA WEB
DEL CLUB**

www.cegracia.cat

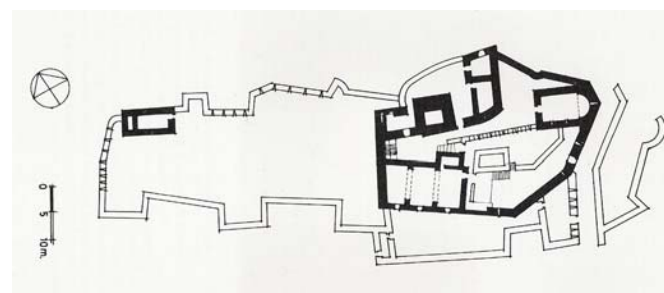
CULTURAL

ANEM AL CASTELL DE.... PALAFOLLS (El Maresme)

Situació.- Les restes del castell de Palafolls –molt visibles des dels voltants- s'aixequen, a 158 m d'alçada, al cim de l'anomenat Turó del Castell, una petita serra que s'estén paral·lela a la riba dreta del riu Tordera. Al límit del Maresme, amb la veïna comarca de la Selva, és un estratègic mirador sobre la costa, el delta i la vall del Tordera i les seves vies de comunicació. Urbanitzacions, polígons industrials i algun camp de conreu dominen la contrada. A ponent, podem veure la serra de Miralles un dels primers contraforts del feréstec Montnegre; cap a llevant Blanes i, seguint el litoral, Malgrat i Santa Susanna; vers el nord, al mig d'una ampla i aprofitada vall, Tordera i, al fons, les muntanyes de la Selva. El castell pertany al terme municipal de Palafolls.

Estat actual i descripció.- Isidre Puig estudià l'any 1913, des del punt de vista arquitectònic, aquest castell –treball que fou premiat en un concurs d'arquitectura organitzat pel CEC- i subratllà que *Palafolls és un dels millors castells catalans de l'Edat Mitjana*. Les restes, que avui podem

Planta del castell reproduïda de la Gran Geografia Comarcal de Catalunya

veure, han estat consolidades per tal d'evitar-ne el deteriorament. Una part del recinte jussà disposa de passarel·les i escales metàl·liques per facilitar-ne la visita. La planta del castell, adaptada al terreny, és d'uns 100 m de llarg per uns 35 m en el seu lloc més ample. Bàsicament la fortalesa està formada per tres recintes defensius, dos al castell sobirà o més alt i un al jussà o més baix. El recinte jussà, construït segurament al llarg del segle XIV o mitjans del XV, forma una gran plaça d'armes, a l'extrem N de la qual s'alcen les restes d'una gran torre que devia albergar un cos de guàrdia que custodiava aquest lloc tan apartat del nucli de la fortalesa. El flanc de ponent d'aquest

primer clos, més vulnerable, estava protegit per un conjunt de baluards que arribaven fins al recinte sobirà. En molts panys de muralla d'aquest perímetre es poden veure, encara, sèries de sageteres molt ben fetes. A l'extrem sud de la fortalesa i separat d'aquesta, s'hi pot veure encara les restes d'un cos defensiu avançat –una mena de barbacana- que amb el nucli del castell sobirà formava un incòmode i perillós –per als atacants- corredor en rampa únic accés possible, a través d'un pont llevadís, al castell.

El segon recinte, de forma poligonal irregular, tancava amb alts murs, rematats amb merlets, el que podríem anomenar castell sobirà. L'únic accés, a aquest, és una porta adovellada que s'obre a la façana SO i que tenia un rastell o reixa de moviment vertical. Només d'entrar, trobem una sèrie d'espais i edificis. A l'esquerra de la porta, un gran saló de dues plantes, la inferior -dividida en dues naus per una filera d'arcs- probablement era destinada a magatzem o celler; la de sobre, un gran saló o *tinell*, segurament amb sostre de fusta sostingut per dos arcs de diafragma, dels quals es conserva encara l'arrencada, era la sala senyorial de consell o de rebuda de visitants. Possiblement és obra del segle XIII. Vora la porta que dona accés a aquests espais i davant de la del recinte, hi trobem la cisterna coberta amb volta de canó i un petit pati. A la banda dreta de la cisterna una escala, reconstruïda modernament, ens porta a una esplanada elevada on s'alça, també restaurada, la capella. Aquesta, de finals del segle XII, té l'absis inserit dins la muralla. Originàriament tenia pintures murals, avui desaparegudes.

Perspectiva general segons dibuix d'Isidre Puig. Butlletí del CEC febrer 1913

El tercer recinte ocupa l'espai més elevat del castell, en una posició preeminent per sobre de tota la resta d'edificis i accessible només per una petita porta refeta modernament. És en aquest recinte -tancat, també, amb murs emmerlats- on es troben les restes més antigues, dels segles X i XI. Hi podem veure, encara, la base del que podria ser la torre de l'homenatge; restes del que segurament era una altra cisterna i el que, possiblement, eren les dependències

(gens!) assegurar-se, perquè la timba és considerable. Si no es fan crestejant, la dificultat és, evidentment, molt inferior. Un cop passat els tres gendarmes, la cresta es fa més senzilla i, com a molt, és convenient anar encordat, tot i que no és imprescindible.

El tram de cresta té uns 100 m de desnivell.

Ja es veu la creu del Canigó... i la gentada!

Per baixar del Canigó (2.784 m), agafem la ruta normal de baixada, per la canal de la xemeneia, que ens durà, en unes 2 hores, de tornada al refugi de Marialles.

Resum: és una cresta per gaudir-la.

Pilar López

PIC DE RUHLE

Dates: 15 i 16 de juliol
Dissabte: Alberto, Marco, Eduard i Pilar
Diumenge: Alberto, Marco, Eduard, Marisé, Josep i Pilar

Sortim dissabte 15 de juliol a les 7,30 h del matí. Després de la inexcusable aturada a la Fonda Pirineus de Ponts, arribem al pàrquing del Pont de la Baladosa (1.840 m), al final de la Vall d'Incles.

Al cap d'una mica més d'una hora, ja som al Refugi de Juclar (2.320 m). Hi ha un grup nombrós de pescadors francesos, així que reservem lloc i fem via cap a l'Escobes. El petit inconvenient (que, no sé si dir per sort, quedarà slucionat al cap d'unes hores) és que la font del refugi gairebé no raja (aquesta sequera...).

El temps no pinta molt estable, però tirem amunt. El camí al Pic d'Escobes està marcat amb punts grocs, tot i que ara, amb la poca aigua que té l'estany de Juclar, es poden seguir les marques de GR, una mica esborrades, que van al costat de l'estany i són més directes. Arribem a la collada de Juclar (2.463 m) i girem a la dreta. El cel està cada cop més negre... Primer tro... Ha sonat lluny, continuem! Segon tro... Ni cas! Arribem al Coll de l'Alba (2.546 m)... què, continuem? Hi ha ganes: la grimpada és maca, la roca és bona i l'Alberto ja porta un intent... La primera gota de pluja ens atura una mica, i el tro que la segueix ens fa una crida al seny... aquell rocam, tot relliscós, no ve tant de gust. Impermeables (l'Alberto amb el seu modelet de capelina amb innovador sistema de ventilació!) i cap avall. Al cap de 50 m, la goteta ja és xàfec. Quan arribem als llacs, el xàfec ja és calamarsa.

Hem canviat solament el nom

edelweiss és ara **BALMAT**, la teva botiga d'esports de muntanya

La raó ha estat la necessitat de registrar la marca a nivell internacional degut a la nostre expansió a través d'internet

✓ INTER SPORT

www.balmat.com

BALMAT, Comte d'Urgell, 72 i 76 / Gran Via C.C., 527 – 08011 Barcelona
Tel. 934 548 309 – Fax : 934 519 260 – mail: balmat@balmat.com

CRESTA DE GASSAMIR DE DALT AL CANIGÓ

Eduard Dòria i Pilar López, 24 i 25 de juny del 2006

Cim principal: Pica del Canigó (2.784 m)

Dificultat: AD- (una mica difícil inferior)

Temps d'aproximació fins a l'inici de la cresta: unes 3 hores, des del refugi de Marialles

Horari de la cresta: unes 2 hores

Desnivell de l'aproximació: uns 1.000 m

Desnivell de la cresta: uns 100 m

Material: casc, arnès, una corda de 30 m, cintes, bagues (llargues) i algun encastador, per assegurar-se a la zona on hi ha els gendarmes

Bibliografia: *Crestas Pirenaicas, Pirineo Oriental* Pako Sánchez. Editorial Desnivel.

A tota cresta, Manel Borrell i Çenric Faura. Editorial Cossetània.

Cartografia: Massif du Canigou 1:25.000, IGN, full 2349 ET.

El millor: L'ambient de la cresta. L'excel·lent qualitat de la roca (granit), amb preses molt còmodes.

El pitjor: L'ascens al Pic de Gassamir de Dalt.

Nota: Fer-la en sentit contrari és més delicat.

Pic de Gassamir de Dalt i cresta al Canió

Detall de la part central de la Cresta

DESCRIPCIÓ DEL L'APROXIMACIÓ:

Per carretera: fins a Vilafranca de Conflent, on ens desviem cap a Vernet-les-Bains, fins a Casteil, on agafem una pista

Pic de Gassamir de Dalt i cresta al Canió

en molt bones condicions (apte per a turismes) fins al refugi de Marialles. Hi ha un refugi guardat, un altre de lliure i una petita cabana.

L'aproximació es fa pel part del camí normal d'ascensió al Canigó. Des del refugi (1.718 m), agafem el GR. Abans de la cabana d'Aragó (a 2.130 m), el deixem per continuar cap a la dreta per la HRP, és a dir, direcció al Canigó. Després de la cabana, caldrà abandonar el camí per pujar al cim del Gassamir de Dalt, que és el que veiem just al damunt, a l'esquerra, de la cabana d'Aragó. No hi ha cap camí marcat, així que el millor és tirar amunt per on ho veieu més clar (no té pèrdua, és recte amunt... uns 600 m). Si us passeu de llarg i veieu una cresta retallada molt maca, al fons, és que és us heu passat... (ehem!).

El Canigó, al fons

Un cop al Gassamir de Dalt, 2.721 m (té un bivac al cim), ja us podeu disfressar per fer la cresta, que comença allà mateix. El primer i el darrer tram són senzills i per passar-so bé, tot i que té bastants passos aeris. Després del primer tram de la cresta, de baixada, s'arriba a la part més delicada, amb una sèrie de gendarmes a on no està de més

senyoriais amb el detall d'una finestra, amb dos bancs de pedra, formant el que hom anomena un *festejador*.

Tot i que les ruïnes d'aquest castell es poden visitar amb una certa facilitat, pensem que es fa necessària una actuació continuada –com, per exemple, organitzar, per part de les institucions responsables, un camp de treball d'intervenció arqueològica-, per aturar la degradació d'aquestes restes, consolidant el que encara hi queda i –com ja s'ha fet en d'altres llocs- potenciant la seva utilització amb finalitats turístiques, artístiques i culturals.

Característica silueta del castell visible des de tots els voltants. Fotos de Mireia Arisa

Història.- Si bé alguna de les seves restes poden tenir un origen prefeudal, un petit castell o fortificació dels segles IX o X, el castell de Palafolls està documentat des del 1035. Era el centre de la baronia de Palafolls que comprenia els actuals termes de Palafolls, Malgrat, Santa Susanna i part del de Blanes. Inicialment era en poder de la família Sesagudes i dels seus descendents cognominats també Montseny. Vers el 1104, apareix com a *senyor del castell de Palafolls* Bernat Gausfred, i és a partir del seu fill, Gausfred Bernat (mort vers el 1171) que aquest llinatge pren el cognom de Palafolls. Pere I de Palafolls prengué part el 1147, tot seguint Ramon Berenguer IV, en la conquesta d'Almeria. Un Ramon de Palafolls, nat al castell, fou des de 1214 bisbe de Girona, visità Terra Santa i morí, vers el 1218, a la ciutat egípcia de Damieta. Berenguer de Palafolls fundà l'any 1336, ran de mar, Vilanova de Palafolls (l'actual Malgrat); el 1373 els seus descendents, Guillem III i la seva muller Gueraua, atorgaren a aquesta vila la carta de població per estimular-ne l'ocupació humana, ben segur, hi influí l'interès per augmentar els seus beneficis econòmics pels drets procedents de les activitats pesqueres o *ribatges*. Al llarg del segle XIII es produïren conflictes per les competències jurisdiccionals -civils i penals- entre els senyors de Palafolls i els seus veïns de la casa de Cabrera. Una sentència arbitral de l'any 1311 atribuï la jurisdicció criminal sobre determinats masos del castell a Bernat I de Cabrera i la civil a Guillem II de Palafolls. Aquestes tensions entre nobles motivaren que el rei Pere III el

Cerimoniós, el 31 de març de 1381, comprés als Palafolls el castell i la seva jurisdicció, per, un any més tard, vendre-ho als Cabrera i així aquesta influent família adquirí el ple domini dels Palafolls. Dos mesos després de la venda de la seva possessió, el 31 de maig, Guillem III de Palafolls adquiria el vescomtat aragonès d'Ariza i, amb els anys, castellanitzaren el cognom amb la forma *Palafox*. Durant la Guerra Civil catalana (1462-1472), el castell de Palafolls fou confiscat pel navarrès Bertran d'Armendaris, partidari del príncep de Viana, l'any 1471 el navarrès es passà al bàndol de Joan II cosa que precipità l'acabament de la guerra. Joan II, com a compensació als serveis prestats i, alhora, com a 'càstig' vers als Cabrera que se li havien enfrontat, confirmà l'Armendaris com a senyor de Palafolls. Normalitzada la situació, l'any 1434, el castell –mitjançant el pagament d'una forta suma- tornà als Cabrera; passà, com tots els seus béns, el 1572, als Montcada. El segle XVI encara si van fer reformes però la seva proximitat a la costa i el perill corsari afavoriren el seu abandonament, enfonsant-se el seus murs progressivament al llarg dels segles XVII i XVIII. El 1722, per l'enllaç matrimonial de la darrera Montcada amb l'hereu dels Medinaceli, el castell de Palafolls –que ja era abandonat i derruït- passà a mans d'aquesta casa ducal castellana. Encara el 1861 els ducs de Medinaceli reclamaren drets hereditaris sobre Palafolls; després d'un llarg procés el castell restà definitivament incorporat a la propietat de l'estat el 1880. El 18 de maig de 1969 l'estat el cedí a l' Ajuntament de Palafolls. L'any 1970 per mitjà d'un Patronat, en el qual en formaren part l'Ajuntament i la Diputació, s'hi varen fer uns primers treballs de restauració sota la direcció de l'arquitecte J. Bassegoda.

Muralles del recinte sobirà. Fotos de Mireia Arisa

Llegenda.- Els nobles que habitaren aquest castell tenien i acumularen grans riqueses i tresors que, per seguretat, estaven amagats en galeries subterrànies. Amb l'abandó i enrunament de Palafolls molts d'aquests tresors

hi quedaren enterrats i, potser, encara hi són. Es poden cercar, segons la llegenda, la nit de Nadal—que és màgica—però abans de les dotze ja que, després d'aquesta hora, tot el que s'ha trobat i que no sigui a més d'una llegua (quasi 7 quilòmetres) del lloc es convertirà en pedres. Alguns que han intentat fer-se rics amb aquest tresor, com que la cobdícia ha pogut més que el càlcul de les seves possibilitats, s'han quedat amb un pam de nas i un pesat sac de pedres.... i com que sembla que mai ningú ha aconseguit allunyar-se prou del castell, abans de tocar les dotze, els tresors segueixen allí a l'abast d'aquells qui els vulguin i puguin arreplegar.

Restes del castell sobirà i capelles. Fotos de Mireia Arisa

Quelcom semblant passà —i això no és cap llegenda sinó un fet real— l'any 1971. Després de restaurar la capella del castell, els Amics dels Castells hi van ofrenar una imatge de la Mare de Déu de la Tordera, una bonica talla de pedra amb restes policromades del segle XIV. Doncs bé, poc temps després de ser entronitzada va ser robada per un estranger, concretament un contorsionista de circ, que aconseguí ficar-se i sortir per una petita finestra de la capella. Introduí posteriorment l'escultura al maleter d'un cotxe i marxà cap a Barcelona ben convençut que ningú no l'havia vist agafant-la. En arribar a la ciutat, però, uns guàrdies li ordenaren que parés. El "pispa" obeí; nerviós, obrí d'una revolada la porta del cotxe i arrencà a córrer. D'aquesta manera és denuncià ell mateix, perquè els policies només volien advertir-lo que anava amb excés de velocitat. La imatge avui torna a ser a Palafolls, però no a la capella del castell sinó a l'església parroquial de Sant Genís. Des d'aleshores hi ha qui parla d'aquest fet com del miracle de la Mare de Déu de la Tordera. En tot cas, el cert és que tampoc aquest "tresor" ha pogut ser robat de Palafolls.

Itinerari. - Al castell de Palafolls s'hi pot anar, còmodament, amb cotxe. Des de Barcelona prendrem la carretera N II, direcció Girona i un cop passat Malgrat, quan la carretera deixa la costa per anar cap a l'interior -després del punt

quilomètric 677- cal agafar un desviament, a la dreta, que porta a l'"Urbanització Mas Carbó" nom del restaurant i urbanització que hi ha a tocar el castell.

Després d'un dos quilòmetres arribarem a les ruïnes de Palafolls. Recomanem, però, pujar-hi a peu tot aprofitant—com a punt de sortida o arribada— les estacions de tren de Malgrat de Mar, Blanes o Tordera (Tel. Informació Rodalies-Renfe: 902 24 02 02) i fer una "travessa" que, en unes 3 hores, ens permet anar de la costa a l'interior —o a l'inrevés— passant, clar, pel castell.

Josep Arisa

Cartografia.-

- *Maresme*. Escala 1: 50.000. Mapa comarcal de Catalunya. ICC.
- *Montnegre-Horsavinyà*. Escala 1: 40.000. Editorial Alpina.

Bibliografia consultada.-

- Isidre Puig i Boada. *Castell de Palafolls*. Butlletí del CEC núm. 217, febrer de 1913. Barcelona
- Salvador Miralda / Alfons Geronés. *Itineraris a castells i breus notícies històriques 2ª i 3a sèrie*. Arxiu Bibliogràfic Excursionista de la UEC. Rafael Dalmau Editor. Barcelona 1965.
- Salvador Ginesta i Batllori. *El Maresme*. Editorial Selecta. Barcelona 1968.
- Ramon Ribot / Salvador Sagrera / Joan Torrent. *Palafolls*. Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Volum 6. Enciclopèdia Catalana. Barcelona 1982
- Pere Català i Roca. *Llegendes de Castells Catalans*. Rafael Dalmau Editor. Barcelona 1983.
- Carme Clusellas. *Sant Genís de Palafolls*. Catalunya Romànica. Volum XX. Enciclopèdia Catalana. Barcelona 1992.
- Enric Juhé / Cristina Martí / Pere Benito. *El castell de Palafolls*. Catalunya Romànica. Volum XX. Enciclopèdia Catalana. Barcelona 1992.

Arcs que suportaven la gran sala o tinell. Fotos de Mireia Arisa

CICLE DE SENDERS

L'afecció al senderisme no para de créixer. Cada vegada són més els clubs, ajuntaments, i empreses de turisme i aventura, que organitzen sortides per practicar-lo. Nosaltres, al "Gràcia", ja fa més de deu anys que, mes rere mes, omplim un autocar d'excursionistes interessats en resseguir el país i conèixer els seus llocs i paisatges a través dels GR.

La iniciativa de Manel Arnau i la seva constància, han permès arribar fins avui. Però, ara ell ha demanat el merescut relleu. Per aquest motiu, la comissió de senderistes de la Secció de Muntanya, es va reunir el passat 13 de juliol per tal de planificar la propera temporada.

Ens hi vàrem trobar: Josep Arisa, Toni Robert, M. Teresa Canals, Manel Arnau, Joan Anton Molinos, Isidre Sánchez, Antoni Pardinilla, Maria Varela, Jordi Heredia, Ramon Ripoll, Teresa Cerdà, Edu Aguirre i Roger Lloses.

Com a primer acord, es va escollir el GR-92 per aquest proper curs 2006-2007. Conegut com a Sender Mediterrani, voreja la línia de la costa i nosaltres el començarem des de Portbou. Es van acordar els trams de cada sortida i les dates que es detallen a continuació:

22-10-06	Port de Llançà-Cadaqués
19-11-06	Cadaqués-Roses
17-12-06	Portbou-Port de Llançà
21-01-07	Roses-El Cortalet
18-02-07	El Cortalet-L'Escala
18-03-07	L'Escala-Torroella de Montgrí
22-04-07	Torroella de Montgrí-Begur
20-05-07	Begur-Cala La Fosca
17-06-07	Cala La Fosca-Sant Feliu de Guíxols

septembre-octubre 2006

Com és habitual, aquest calendari es publicarà a través d'un tríptic on s'hi indicarà els desnivells, la distància i durada, i a més es podrà consultar al calendari del web, i se'n farà difusió a través d'altres mitjans per tal de fer promoció de les activitats del Club.

Altres aspectes van merèixer un debat. La proposta de fer sortides els dissabtes es va ajornar en considerar que de moment no hi ha prou demanda. El que sí que es va acceptar, va ser organitzar cinc sortides més durant el curs, que tindran lloc el primer diumenge de mes, per donar oportunitat als qui volen sortir més sovint. Es concretaran uns itineraris que transcorrin per parcs naturals i zones protegides. Finalment, es va desestimar fer més d'un autocar per sortida, per tal que ja és un grup prou nombrós per a una bona coordinació i gaudi de tots.

Amb la feina feta per començar l'activitat el proper mes d'octubre, es va acabar la trobada amb el convenciment de tots que la propera temporada serà, també, un èxit de participació i satisfacció amb les caminades.

Roger Lloses

Plaça del Diamant 9 • 08012 Barcelona
Telèfon i Fax 93 218 41 17
<http://www.filnet.es/2c/nus>
e-mail: nus@filnet.es

Sant Miquel de Cuixà, claustre

la seva situació i per la seva estructura, formada per dues esglésies superposades. Fou consagrada en presència de l'abat Oliba. **Sant Miquel de Cuixà** fou un dels centres espirituals i culturals més importants de Catalunya. És una de les construccions més rellevants del romànic, amb el seu claustre de marbre rosa del Conflent, del segle XII, del que una bona part es conserva a Nova York, al museu The Cloisters. El priorat de **Marcèvol** va ser fundat al segle XII, es troba a 560 metres d'altitud en un altiplà que domina la vall de la Tet, i que fa de balcó privilegiat al Canigó. El paisatge és magnífic.

Sant Martí del Canigó, claustre

Sant Martí del Canigó

Hem pogut gaudir d'un es molt bones vacances, acompanyades de bon temps. Es van organitzar partits de futbol, de ping pong, i de minigolf, i ens vam poder banyar a la piscina. A Serdinyà hi vam gaudir de la Festa Major.

A Toès vam gaudir de les Termes del balneari de Sant Tomàs, balneari clàssic situat a un congost, amb un parell de piscines exteriors d'aigua sulfurosa, bicarbonatada, rica en fluor i oligoelements, i en plàncton termal. Ronda els 37°C de temperatura.

Volem agrair la participació i el suport de tots els acampadors i els que ens van venir a veure en la nostra estada.

Sopar al càmping

Sopar al càmping

Estem preparant una **sortida a l'octubre**. Si voleu venir amb nosaltres, visiteu la pàgina web de la secció o bé consulteu el tauler del Club.

Xavier Misas i Vallverdú

FIRA DEL LLIBRE DE MUNTANYA DIES 30 de SETEMBRE i 1 D'OCTUBRE Municipi de Tavertet

Us demanem la vostra col·laboració per participar en aquesta fira del llibre de muntanya.

Serà ben acollida la vostra participació, tan en muntatge de l'Estand, idees a exposar, si teniu algun llibre per presentar ...

Serà el cinquè any que el nostre Club hi participa i seria interessant que algun soci hi participés també amb alguna conferència sobre muntanya, experiències viscudes, coneixements...

Esperem les vostres notícies.

XIX PUJADA AL PORT DE SALAU

Tal i com va ser anunciat al tauler d'anuncis del Club, el passat agost es va realitzar la XIX Pujada al Port de Salou, amb assistència de 500 persones, malgrat el fred, amb una temperatura gèlida de 5/7 graus. Pel costat occità una espessa boira pujava fins el Port de Salau i ens mantenien a tots dins un ambient que feia tremolar de fred.

Ens varen acompanyar els trabucaires de Gràcia, que uniformats, feren les salves d'honor a les dues banderes hissades, l'occitana i la catalana que són les més antigues d'Europa, més de mil anys. Junes lluitaren a Muret i juntes o separades són símbols de les terres occitanes i catalanes.

La bandera catalana, foragitada d'Occitània pels francesos, s'estengué per tot el Mediterrani i fou testimoni de totes les nostres victòries. L'almirall Roger de Llúria digué que fins i tot els peixos havien de portar les barres catalanes !!

Es va tancar la festa al Port de Salau, amb les paraules del seu organitzador, l'Enric Garriga Trullols, que anuncià que el passat 18 de juny fou aprovat per referèndum el novell Estatut d'Autonomia de Catalunya, que dins l'article 6 decidia que l'occità es ja oficial a la Vall d'Aran, com a llengua pròpia i també a tota Catalunya. Sembla increïble, però és veritat. El que tenen prohibit a l'estat francès, a Catalunya ara és oficial.

Esperem que amb el nou Estatut s'implantin classes d'occità ben aviat a casa nostra

ONZE DE SETEMBRE 2006
 DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

La Comissió 11 de setembre ens ha fet arribar el manifest d'aquest any, convidant-nos a participar en els actes de la Diada. Fa 100 anys la societat civil va emprendre aquesta celebració com un acte festiu i reivindicatiu alhora. El 1906 es va aconseguir mobilitzar milers de persones.

El clam pregó és el de que som una nació i de que volem un nou impuls per a la llengua catalana. S'ha d'exigir l'oficialitat del Català a la Catalunya Nord i la Franja de Ponent i s'ha de reivindicar un reconeixement legal adequat en el marc de l'Estat espanyol, l'Estat francès, l'Estat Italià i la Unió Europea.

Enguany la Festa per la Llibertat se celebrarà, com ja és tradicional, al Passeig Lluís Companys de Barcelona (Arc de Triomf) durant tot el dia 11.

Com sempre, al matí d'aquest dia els excursionistes farem el nostre oferiment floral al monument de Rafel de Casanova.

Us hi esperem.

FLAMA DE LA LLENGUA CATALANA 2009

La Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya ens ha fet saber que segons acord de la seva Junta Directiva se'ns ha concedit ser l'Entitat organitzadora de l'edició de la Festa de la Renovació de la Llengua Catalana per l'any 2009.

La darrera vegada que ho vàrem organitzar va ser l'any 1997 coincidint amb el 75è aniversari del nostre Club.

Ens sentim honorats i agraïts per la decisió de la Federació i tots plegats farem que la Festa de Renovació aplegui un gran nombre d'excursionistes.

Maria Dolors Lázaro

CAMPAMENT D'ESTIU 2006

Enguany, i amb la nova junta, s'ha celebrat el campament d'estiu al Conflent (Catalunya del Nord), concretament al càmping Mas de Lastourg, de Serdinyà, prop de Vilafranca de Conflent. Es tracta de la Vall de la Tet, riu que neix al Carlit i desemboca al Mediterrani. Hi ha hagut molta assistència per part dels socis del club, amb 15 instal·lacions de les famílies Sambola, Vallès-Cillero, Del Rey, Soler, Folch-Castellà, Fernàndez-Checa, Pozzi-Ramió, Misas-Castellà, Gatell, Macias-Castellà, Retuerto-Correa, Olesti-Velázquez, Berbis-Serrat, Coca-Armengol, Ramon i Meritxell; també hem rebut la visita de les famílies Portell-Sales, Colomer i Pérez. En total, hem tingut 57 participants, 38 adults i 19 nens i nenes.

Càmping Mas de Lastourg

Com tots sabem, es tracta d'una zona molt estimada per tots, per la seva història, cultura i geografia. Ens ha permès de fer activitats molt variades. Així, hem pogut fer excursions a diversos indrets.

El **Canigó** (2.785 m), darrera gran serralada pirinenca abans d'arribar a la Mediterrània, és una de les muntanyes més emblemàtiques dels Països Catalans. Captivat per la bellesa d'aquests paratges, el gran poeta Jacint Verdaguer va escriure l'any 1886 el seu poema èpic *Canigó*. Trobem la presència de la muntanya en el cançoner:

*Muntanyes del Canigó fresques són i regalades
sobre tot ara a l'estiu, que les aigües són gelades.*

*Muntanyes regalades són les del Canigó
que tot l'estiu floreixen, primavera i tardor.*

Per preparar l'ascensió, alguns acampadors dormiren al refugi dels Cortalets, situat a 2.150 m d'alçada a la vessant nord del massís. D'altres s'hi afegiren al matí. Després de

passar el Pla dels Estanyols, el camí ens dugué pel vessant est, tot vorejant la muntanya en forta pujada. Cal remarcar que hi van pujar 14 nens i nenes entre 3 i 15 anys.

El Tren Groc, que vèiem passar cada dia just per davant del nostre Càmping, ens va portar fins el poble de Toès entre Valls, on comencen les **Gorges del Carançà**, que alguns es van decidir a recórrer. El recorregut de les gorges és un passeig amb ponts penjants, escales i passarel·les. El camí transcorre arran d'aigua en alguns trams, mentre que en d'altres s'eleva a una considerable alçada sobre el torrent. L'estretor de la vall fa que en alguns punts el camí hagi estat buidat a la roca.

Tren Groc

També vam fer les gorges que condueixen a la **cascada de Sant Vicenç o dels Anglesos**, que comencen una mica més amunt de Vernet i s'endinsen sota el massís del Canigó fins a arribar a 825 m d'altitud. Es tracta d'un camí que serpenteja enmig d'un magnífic bosc de castanyers.

Camí de la Cascada dels Anglesos

En la contrada del Capcir, anàrem cap als **Angles**, on vam fer una excursió pel Pla de la Bigorra i Pla del Mir, després de pujar amb el Telecabina dels Pelerins. Després vam visitar el Parc d'Animals dels Angles, amb una mostra dels animals de la fauna pirinenca.

Entre les poblacions que vam visitar hi ha Vilafranca de Conflent, amb la Cova de les Grans Canaletes, Prada de Conflent, Rià, bressol de Guifré el Pilós, Evol, Eus, Molig, i Illa; a la Vall del Cadí i de la Rotja, els pobles de Vernet, Cornellà, Castell, Saorra, i Pi i Mentet.

Vernet

Cova de les Grans Canaletes

A **Perpinyà** vam visitar el Castellet (porta de la vila i després presó) i el Palau dels reis de Mallorca (que acollí la Cort de Jaume II de Mallorca, fill de Jaume I el Conqueridor, que havia deixat al seu fill primogènit, Pere, Catalunya, Aragó i València, i al seu fill segon, Jaume, les Illes, els comtats de Rosselló, Conflent i Cerdanya i la senyoria de Montpeller).

El Castellet de Perpinyà

Als peus del Canigó hi trobem monestirs romànics cabdals, que vam poder visitar. Darrera les conquestes de Carlemany, es van fundar establiments monàstics a tota la zona del Pirineu: una primera xarxa d'abadies protegides per afavorir la revifalla del país, i que esdevingueren fogars de producció artística. Així, la tribuna del priorat de **Serrabona**, en marbre de Conflent i situada al bell mig de la nau central, és considerada un destacat exemple de treball d'escultura per l'època romànica en país català. És de poc abans de l'any 1150. Serrabona té un encís especial per la seva ubicació en el terreny.

Escrigué Jacint Verdaguer

*Doncs, ¿què us heu fet, superbes abadies
Marcèvol, Serrabona i Sant Miquel,
I tu, decrepit Sant Martí, que omplies
aqueixes valls de salms i melodies
la terra d'àngels i de sants lo cel?*

L'església de **Sant Martí del Canigó**, fundada l'any 1007 pel comte Guifré II de Cerdanya i de Conflent, és considera el bressol de Catalunya. És una abadia emblemàtica per